

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIM-203/10-M

Název školy: Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9
Adresa: Čajkovského 9, 779 00 Olomouc
Identifikátor: 600 016 635
IČ: 00 848 956
Místo inspekce: Čajkovského 9, 779 00 Olomouc
Termín inspekce: 6. – 8. duben 2010

Předmět inspekční činnosti

- Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v matematické gramotnosti, čtenářské gramotnosti a v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě.
- Hodnocení souladu a naplnění realizovaných školních vzdělávacích programů s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9 (dále jen škola), byla zapsána do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005. Zřizovatelem školy je Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc. Kontrolovaná právnická osoba vykonává činnost střední školy – gymnázia (SŠ) a školní jídelny (ŠJ).

Údaje zapsané ve zřizovací listině byly v souladu s údaji v rozhodnutí o zápisu školy do školského rejstříku.

Škola poskytuje střední stupeň vzdělání s maturitní zkouškou v těchto oborech:

79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné (dobíhající obor)

79-41-K/41 Gymnázium - všeobecné

79-41-K/413 Gymnázium – tělesná výchova (dobíhající obor)

79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce - španělský jazyk

79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné (dobíhající obor)

79-41-K/81 Gymnázium - všeobecné

79-41-K/408 Gymnázium – živé jazyky - německý a španělský jazyk (dobíhající obor)

Ve školním roce 2009/2010 je výuka organizována podle těchto učebních dokumentů:

Obor 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné (dobíhající obory)

Podle učebních dokumentů čj. 20 594/99-22 a 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999, ve znění změny schválené MŠMT dne 31. 7. 2006, pod čj. 18 961/2006-23.

Obor 79-41-K/408 Gymnázium – živé jazyky (dobíhající obor)

Podle učebních dokumentů čj. 8413/2007 ze dne 6. 4. 2007 s platností od 1. 9. 2007

Obor 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce – španělský jazyk

V 1. ročníku podle školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání – šestiletý vzdělávací program bilingvního gymnázia, ve 2. – 6. ročníku podle učebních dokumentů čj. 20 596/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999, ve znění změny schválené MŠMT dne 31. 7. 2006, pod čj. 18 961/2006-23.

Obor 79-41-K/81 Gymnázium

V 1., 2. a 3. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro nižší stupeň osmiletého gymnázia, zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V 5. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium, zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Obor 79-41-K/41 Gymnázium

V 1. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium, zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia – zaměření všeobecné, na tělesnou výchovu a na živé jazyky.

Počty žáků školy – vývoj:

Školní rok 2006/2007	Školní rok 2007/2008	Školní rok 2008/2009	Školní rok 2009/2010
618	618	609	572

Od 1. září 2006 do 31. srpna 2008 byla naplněnost školy 82 %. Cílová kapacita školy (750 žáků) byla ve sledovaném období dodržena. V období od 1. září 2008 do 31. srpna 2009 klesla naplněnost na 81 %, v aktuálním školním roce je 76 %.

Výuku sledovaných oblastí zajišťují 23 učitelé, kteří splňují odbornou kvalifikaci pro výuku na příslušném typu školy.

Vzdělávací priority jsou jednoznačně deklarovány v jednotlivých ŠVP a průběžně naplňovány. Důraz je kladen na všestranný rozvoj osobnosti a klíčových kompetencí žáka s možností postupné specializace v oblastech, o které má největší zájem i odpovídající studijní předpoklady. Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných. Cílem gymnaziálního vzdělávání je zejména vytvoření kvalitních podmínek pro vzdělávání a přípravu žáka ke studiu na vysoké škole.

Škola formulovala cíle pro rozvoj čtenářské gramotnosti (dále ČG) v ŠVP především ve výstupech v předmětech český jazyk a literatura a dějepis a ve volitelných předmětech seminář z českého jazyka literatury a seminář z dějepisu. Na škole nebyl stanoven specialista na ČG, sledování ČG má v kompetenci předmětová komise ČJ, která se zabývá problematikou rozvoje ČG na schůzkách metodických sdružení, ze kterých pořizuje zápisy. Škola hodnotí úroveň ČG nepravidelnými interními ročníkovými testy a externími testy. Během uplynulých tří let pozorují vyučující spíše zhoršení ČG. Příčinu vidí v nižší vstupní úrovni žáků prvních ročníků. Někteří žáci se zapojují do projektu MF Dnes „Studenti čtou a píšou noviny“, jejich příspěvky byly několikrát v deníku otištěny.

Škola průběžně monitoruje a analyzuje výsledky vzdělávání žáků v matematice, a to na úrovni vedení školy a metodických orgánů. Je nastavena strategie na podporu úspěšnosti žáků, výsledky vzdělávání v matematice jsou sledovány vlastními i externími nástroji. Školou zvolené metody a nástroje k získávání podkladů pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vytvářejí vhodné předpoklady pro jejich objektivní posouzení a ověření úrovně dosažených klíčových kompetencí žáků.

Výuka předmětů český jazyk a literatura a matematika je posílena volitelnými předměty a dělením hodin.

Z analýzy obsahu učiva vzdělávacích programů, kontrolou sledovaného vzdělávání v biologii, uskutečňováním školních a mimoškolních aktivit škola plní cíle v oblasti environmentálního vzdělávání, výchově a osvětě (dále EVVO).

Kompetence v environmentální oblasti získávali žáci účastí na ekologických aktivitách organizovaných školou i jinými subjekty i při vzdělávání, zejména v učebních předmětech biologie, fyzika a chemie. Propojení vzdělávacích oblastí s EVVO vede žáky k šetrnému chování k přírodním systémům.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad ŠVP a RVP

Škola realizuje výuku podle platných vzdělávacích programů – ŠVP NG a ŠVP RG (viz Charakteristika školy). Nedostatky ve struktuře a obsahu jednotlivých ŠVP zjištěné Českou školní inspekcí při hodnocení souladu s příslušnými RVP a školským zákonem na základě komparační analýzy byly odstraněny. Všechny ŠVP jsou aktuálně zpracovány v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní, resp. gymnaziální vzdělávání. Obsah vzdělávání škola systematicky inovuje tak, aby odpovídal zásadám a cílům školského zákona, strategiím školy a profilu absolventa školy.

Podmínky pro realizaci ČG a MG

Škola má pro realizaci vzdělávacích cílů v matematice vytvořeny standardní materiálně-technické podmínky, kontinuálně se daří zajišťovat dostatek zdrojů pro zlepšování materiálního zázemí v této oblasti. Aktuální stav výpočetní techniky a výukového software však neumožňuje jejich širší využívání pro potřeby matematiky. Celkově byly stávající materiální podmínky v matematice využívány efektivně. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se vyučující matematiky v posledních třech školních letech zúčastnili řady vzdělávacích akcí k prohloubení odbornosti.

Škola má funkční knihovnu, která obsahuje cca 1350 svazků odborné literatury i beletrie. Činnost knihovny se zaměřuje výhradně na zapůjčování knih, žáci ji využívají především pro vypracovávání referátů a seminárních prací. Část výuky je realizována přímo v knihovně. Vyučující se svými žáky spolupracují také s okresní a vědeckou knihovnou, kam chodí na

exkurze a tematicky zaměřené besedy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v současné době orientováno především na přípravu státních maturit a na zvýšení odbornosti vyučujících jednotlivých předmětů, není však cíleně zaměřeno na ČG. Inspiraci čerpají vyučující především z webových stránek zaměřených na literaturu, z vlastních zkušeností a od kolegů.

Zjištění stavu MG a ČG a EVVO

Český jazyk a literatura

Ve sledované výuce převažovala frontální výuka, vyučující používali především metodu výkladu, řízeného rozhovoru (učitel kladl otázky, žáci odpovídali), méně bylo využito samostatné práce žáků. V průběhu výuky žáci uplatnili tiché i hlasité čtení s důrazem na výrazné čtení, hledali v textech informace podle pokynů vyučujícího, posuzovali texty z hlediska obsahu, kompozice i slovní zásoby a vyvozovali pod vedením učitele závěry. Vyučující zařadili pouze aktivity po čtení, především metodou otázek, na něž žáci hledali odpovědi v textu. Učitel žáky hodnotil průběžně především tak, že korigoval jejich odpovědi a tím poskytoval okamžitou zpětnou vazbu. Jiný způsob hodnocení učitelem, sebehodnocení žáků ani vzájemné hodnocení nebylo zaznamenáno. Pro získávání podkladů ke klasifikaci žáků využívají učitelé především testy k ověření vědomostí, v českém jazyce také všestranné rozборы textů zaměřené na porozumění a jeho posouzení z různých hledisek. Dalšími podklady jsou také samostatné práce žáků (referáty, seminární práce, domácí úkoly apod.), při jejichž přípravě žáci samostatně pracují především s odbornými texty. Žáci podle sdělení vyučujících pracují ve výuce s různými druhy textů – odbornými, publicistickými, administrativními, uměleckými i nesouvěsnými (grafy, tabulky apod.) texty.

Biologie

Při výuce předmětů byl kladen důraz zejména na názornost, logické myšlenkové postupy a samostatné vyvozování poznatků. Učitelé účelně a efektivně uváděli příklady využití získaných vědomostí a dovedností v praxi. Aktivizační prvky byly vyučujícími využívány s různou intenzitou, což se občas projevovalo v sestupné úrovni motivace žáků v průběhu vzdělávání. Obsah učiva odpovídal aktuálním vědeckým poznatkům. Materiální podpora výuky včetně využívání internetu tvořily účinnou podporu pro rozvoj osobnosti žáka a naplňování jeho klíčových kompetencí. Komunikace mezi učiteli a žáky byla otevřená, oboustranně funkční.

Matematika

Z celkového pohledu převažovala v průběhu vzdělávání pozitivní zjištění, organizace sledované výuky byla zpravidla účelně zvolena vzhledem k věku a možnostem žáků, vycházela ze zpravidla dobře realizované frontální výuky a většinou vytvářela vhodné předpoklady pro vzájemnou komunikaci, která byla celkově otevřená, většina žáků prezentovala samostatnost i schopnost spolupracovat, respektovala dohodnutá pravidla chování a prokazovala dobrou úroveň sociálního rozvoje. Kladem byla věcná a odborná správnost výuky a pozitivní přístup učitelů k žákům. Aktivizační prvky byly využívány s menší intenzitou, malá pozornost byla věnována náležitě motivaci žáků. K procvičení učiva byl vždy vymezen dostatek času, avšak podpora dovedností a schopností využívat matematiku účelně v praktickém životě byla efektivně rozvíjena jen v části sledované výuky, aktualizaci probírané látky s návazností na životní zkušenosti žáků využili jen někteří vyučující. Rozvoj abstraktní představivosti a logických myšlenkových postupů u žáků byl prováděn zpravidla účelně, důsledně bylo dbáno, aby žáci správně používali matematickou symboliku a terminologii. Učivo bylo vyvozováno v potřebném rozsahu na základě již osvojených znalostí

žáků a s ohledem na jejich schopnosti. Prostor pro žákovské názory a případné alternativní postupy řešení úloh byl vytvořen, nové učivo a složitější úlohy vyvozovali žáci společně s vyučujícími. V případě potřeby byl vhodně uplatňován individuální přístup k žákům. Ve většině sledované výuky nebylo využíváno vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

ZÁVĚR

- *Škola poskytuje žákům vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.*
- *Podmínky pro realizaci čtenářské a matematické gramotnosti jsou na požadované úrovni. Všichni vyučující splňují odbornou kvalifikaci pro výuku na daném typu školy, svou kvalifikaci si prohlubují dalším vzděláváním. V oboru bilingvního gymnázia je část předmětu matematika vedena ve španělském jazyce. Materiální podmínky umožňují plnit požadavky dané školními vzdělávacími programy.*
- *Organizace výuky, příznivá pracovní atmosféra, vhodná kombinace tradičních i moderních metod a forem práce většinou umožňovala žákům získávání potřebných znalostí, rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností. Pouze minimálně byla zaznamenána nízká úroveň výuky. Škola většinou respektuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, zatím nejsou systematicky uplatňována pravidla pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. Výsledky vzdělávání odpovídaly očekávaným výstupům stanoveným školními vzdělávacími programy a profilem absolventa.*

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 26 530/2009-01 ze dne 20. 11. 2009 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízeních
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. 3. 2010
3. Třídní výkazy (školní matrika) – školní rok 2009/2010
4. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání – šestiletý vzdělávací program bilingvního gymnázia
5. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium
6. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání pro nižší stupeň osmiletého gymnázia
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009
8. Vlastní hodnocení (nedatováno ani neurčeno hodnocené období)
9. Třídní knihy hospitovaných tříd – školní rok 2009/2010
10. Rozvrhy hodin - školní rok 2009/2010
11. Záznamy z pedagogických rad – školní rok 2008/2009, 2009/2010
12. Zápisy z předmětové komise český jazyk a literatura – školní rok 2008/2009 a 2009/2010
13. Zápisy z předmětové komise matematika – školní rok 2008/2009 a 2009/2010
14. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, kteří vyučují předměty český jazyk, matematika a biologie - školní rok 2009/2010
15. DVPP - školní rok 2008/2009, 2009/2010

16. Organizace vzdělávání – časový plán vyučovacích hodin včetně přestávek - školní rok 2009/2010
17. Protokoly o maturitních zkouškách, školní rok 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk v.r.
Mgr. Dagmar Raisová	D. Raisová v.r.
Mgr. Viktor Verner	Viktor Verner v.r.

V Olomouci dne 12. dubna 2010

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Olomouci dne 30. dubna 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Radek Čapka	Radek Čapka v.r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
---	Připomínky nebyly podány.